Zavod za **pokojninsko in invalidsko** zavarovanje Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia

8. srečanje direktorjev/ravnateljev zavodov/fondov
PIZ držav, nastalih na ozemlju bivše SFRJ,
9.-11. junij 2016

Invalidsko zavarovanje ter postopki za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja

Boris Gačnik,
Direktor sektorja za izvajanje zavarovanja

Pravice iz invalidskega zavarovanja

- Invalidska pokojnina
- Pravice na podlagi preostale delovne zmožnosti
- Druge pravice:
  - Invalidnina – prehodna določba 403. člen ZPIZ-2
  - Dodatek za pomoč in postrežbo

Invalidska pokojnina

Pravica do invalidske pokojnine: I. kategorija (II., III. kategorija)

- I. kategorija invalidnosti=zavarovanec ni več zmožen opravljati organiziranega pridobitnega dela ali ni zmožen opravljati svojega poklica in nima več preostale delovne zmožnosti

Pravica do invalidske pokojnine: I. kategorija (II., III. kategorija)

- **II. in ni zmožen za drugo delo s polnim delovnim časom brez poklicne rehabilitacije, ta pa ni zagotovljena, ker je star nad 55 let**

Pravica do invalidske pokojnine: I. kategorija (II., III. kategorija)

- II. in ni zmožen za drugo delo s krajšim delovnim časom od polnega najmanj 4 ure dnevno brez poklicne rehabilitacije, ta pa ni zagotovljena, ker je star nad 50 let
- II. ali III. kategorija in mu ni zagotovljena ustrezna zaposlitev, ker je dopolnil 65 let

- **Pogoj pokojninske dobe, če je invalidnost posledica bolezni ali poškodbe zunaj dela: 1/3 delovnih let (štetje od 20. leta starosti do dneva nastanka invalidnosti)**
- **Ugodnejši pogoji dobe: mlajši invalidi (invalidnost pred 21. letom, če je ob nastanku invalidnosti vključen v obvezno zavarovanje ali je dopolnil najmanj 3 mesece zavarovalne dobe; invalidnost nastane med 21. in 30. letom starosti potrebna ¼ delovnih let), izobraženi (štetje delovnih let od 26. leta starosti oziroma od 29. leta starosti)**

- **Nesreče pri delu in poklicne bolezni (pravico pridobi ne glede na pokojninsko dobo)**
- **Vzroki za nastanek invalidnosti**

Pravice na podlagi preostale delovne zmožnosti

Pravica do premestitve (zaposlenim jo zagotavlja delodajalec)

- Po končani poklicni rehabilitaciji
- II. kategorija po 55. letu starosti in ima preostalo delovno zmožnost
- III. kategorija, če je delovna zmožnost zmanjšana za manj kot 50 odstotkov ali zavarovanec še vedno lahko dela v svojem poklicu s polnim delovnim časom, ni pa zmožen za delo na delovnem mestu, na katerem dela.

Pravica do dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj 4 ure dnevno (zaposlenim jo zagotavlja delodajalec)

- Po končani poklicni rehabilitaciji
- II. kategorija po 55. letu starosti in ima preostalo delovno zmožnost za delo vsaj s krajšim delovnim časom od polnega
- III. kategorija in zavarovanec ni več zmožen za delo s polnim delovnim časom

Pravica do poklicne rehabilitacije

- Kontrolni pregledi

Postopek za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja (1/2)

- 178. člen ZPIZ-2
  - Zahteva zavarovanca
  - Predlog zavarovančevega osebnega zdravnika
  - Predlog imenovanega zdravnika
  - Predlog izvajalca medicine dela, v soglasju z osebnim zdravnikom zavarovanca

Postopek za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja (2/2)

- Predlog na predpisanem obrazcu, s priloženo medicinsko dokumentacijo, zbere se tudi delovna dokumentacija v pripravljalnem postopku
- Postopek je uveden ko zavod prejme popolno delovno in medicinsko dokumentacijo
- Mnenje o invalidnosti, ustreznosti dela, DDP in telesni okvari podajo izvedenski organi (invalidske komisije I. in II. stopnje)
- Pravilnik o organizaciji in načinu delovanja izvedenskih organov ZPIZ (Uradni list RS, št. 60/2013 in 76/2015)

Nadomestila iz invalidskega zavarovanja

Nadomestilo za invalidnost (osnova za odmero je IP, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti)

- Pridobi zavarovanec s priznano pravico do premestitve, če:
  - ob nastanku invalidnosti ni bil zaposlen ali obvezno zavarovan,
  - mu je delovno razmerje prenehalo na podlagi pozitivnega mnenja komisije za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi ali neodvisno od njegove volje ali krivde,
  - je delovno razmerje prekinil po lastni volji ali krivdi ali
  - se je zaposlil na drugem delovnem mestu.

Delno nadomestilo (osnova za odmero je IP, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti)

- Pridobi zavarovanec s priznano pravico do dela s skrajšanim delovnim časom od polnega, najmanj 4 ure dnevno, 20 ur tedensko
- Delno nadomestilo se odmeri v odstotku, ki ustreza skrajšanju polnega delovnega časa od IP, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti:

Delno nadomestilo (osnova za odmero je IP, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti)

- 50 odstotkov, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 4 ure oz. 20 ur tedensko,
- 37,5 odstotka, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 5 ur oz. 25 ur tedensko
- 25 odstotkov, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 6 ure oz. 30 ur tedensko
- 12,5 odstotka, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 7 ur oz. 35 ur tedensko

Delno nadomestilo (osnova za odmero je IP, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti)

88. člen ZPIZ-2: brezposelni delovni invalidi (dolžnost prijave pri Zavodu za zaposlovanje v roku 30 dni po dokončnosti odločbe o priznani pravici iz invalidskega zavarovanja ali po prenehanju delovnega razmerja ali zavarovanja)

DPP in invalidnina (1/2)

- **DPP: nujna stalna pomoč in postrežba drugega za osnovne življenjske potrebe**
- **Upravičenci: uživalci starostne, predčasne, invalidske, vdovske ali družinske pokojnine s stalnim prebivališčem v RS, slepi ali slabovidni in nepokretni zavarovanci, zaposleni primerno svojim delovnim zmožnostim**

DPP in invalidnina (2/2)

- 3 zneski DPP glede na zmožnost opravljanja osnovnih življenjskih potreb
- Invalidnina: telesna okvara, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni
- Pretežnost zavarovanja
- Kontrolni pregledi

Hvala za vašo pozornost!

Zavod za **pokojninsko in invalidsko** zavarovanje Slovenije
Pension and Disability Insurance Institute of Slovenia